

סמל אילן אורי ז"ל

**סמל אילן אורי ז"ל
בן 19 בנהלו**

בן פיגה ושלמה
נולד בגן שמואל

י"ד באדר א' תרצ"ה , 17/2/1935

תאריך גיוס : יולי 1953

נפל בעת מילוי תפקידו

י"ט בטבת תשט"ו , 13/1/1955

שרת בחטיבת גולני

יחידה : סיירת גולני

מקום נפילה : כלא دمشق

אזור : סוריה

נקבר בקיבוץ גן שמואל

קורות חיים

בן שלמה ופייגה, חברים בקיבוץ גן-শמואל בו נולד. ביום י"ד באדר א' תרצ"ה (17.2.1935). סיים את המוסד החינוכי במקום. גויס לצה"ל ביולי 1953.

ביום י"ג בכסלו תשט"ו נפל בשבי הסורי יחד עם עוד ארבעה חיילים ישראלים. כעבור חודש ימים בערך, ביום י"ט בטבת תשט"ו (13.1.1955), קיפד את חייו בכלא-דמשק, כפי הנראה אחורי חקירה ממושכת של עינוי נפש וגוף גם יחד. הובא למנוחת-עולםם בגן שמואל.

ברגעיו האחרונים בתוך תא האפל עשה אורי נקבים בקיסם-עץ בתחום דף הספר "נקמת אבות". בין שאר המלים שהצטרכו מן האותיות שניקב היו המלים : "לא בגדתי". חבריו ומפקדיו ציינו אותו כידיד מסור ונאמן עד אין-גבול, בר-דעת ונויעז, תמיד בין המתנדבים, ראשון לכל תפקיד קשה ומסוכן וכן אחראי ומסור לו.

על קברו אמר הרמטכ"ל דאז, רב-אלוף משה דיין, בין השאר: "החיל בן הי"ט, אורי אילן, נשא על גופו הזעיר ובכוח-רצונו הנחosh את משימת-הבטחון של עמו, עד אשר הגיע לגבול-יכלתו ואז גבר רצונו על גופו, אורי בא עד קצה דרכו, על גוויתו הקרה, החזרת למולדת, הייתה צמודה פתקה ובה Zukunftו الأخيرة: לא בגדתי ! דגל הצבא מordon לפני, החיל העברי, אורי אילן".

בשנת תשט"ו הוציא קיבוץ גן-শמואל, יחד עם מזכירות הוועד-הפועל של הקיבוץ הארץ-חוරת המכילה דבריהם לזכרו.
בגן-শמואל הוקם בית-תרבות על-שמו.

דבר המפקד

רבים הם מעשי הגבורה בתולדות החטיבה, מימי הקרבות על הגלבוע ועד לקרבנות בנגב ובמוטיליה. עם גילוי הגבורה העילאית של אורי אילן, נוספה לשרשראת זו חוליה חדשה, חוליה ללא תקדים. השירותים לעם היה העיקר בחיו של אורי. מימי יולדותו ועד יומו האחרון היה מופת בナンנותו, באומץ לבו ורצונו העז לכל התנדבות. כمدrix' מ"כים או מפקד ביחידתו תמיד עמד על השתתפותו האישית בכל פעולה שחייבת מא_mu ואומץ, ושימש דוגמא בך לאחרים. חילו החטיבה יזכיר את דמותו, כדמות בלתי נשכח של מפקד צעיר ומופת גבורתו יהיה לנו מקור של כוח בפועלותינו להגנת הארץ.

מפקד החטיבה

פתח ראשון: "נקמה בנצחנים בוועדת שביתת הנשך. אורי."

פתח שני: "חפשו בגדיים צוואתי. אורי."

פתח שלישי: "3.1.55 צוואה - הולכים להרוג אותי. תנקמו! תקברו אותי על יד גבי. אורי אילן."

פתח רביעי: "נקמה! באנשיים שהיו עמו או"ם 15/12. קצין או"ם מכיר "

פתח חמישי: "אורי אילן"

פתח שישי: "לא בגדי. התאבדתי"

פתח שביעי: "תחפשו בגדיים"

פתח שמיני: "שלום - אורי אילן - נקם!"

פתח תשיעי: "כבר הרגו את כולם ואני מכחיה לדין. איני יודע כלום על היתר. תקברו אותי ליד גבי. נקם! אורי אילן. יש ניירות בגדיים."

עם סתיימת הגולל

צבא הגנה לישראל מרכין את דגלו לפני אורי אילן ז".ל. בכל עת שירותו בצבא ראה אורי אילן את חובתו לא רק בתחום הכתובות. הוא ראה כחובתו להתרנד ולשאת בתפקיד הביטחון עד קצה גבול יכולתו ויותר מכך.

אין הצבא יכול להבטיח חיים לחייליו. חי החיילים הם המבטיחים את חייהם. אין הצבא יכול להבטיח שלווה לחייליו, אף בימי שלום. פעולות החיילים הן הנוגנות את השלום לעם.

החיליל בן ה-19, אורי אילן, נשא על גופו הצער ובעוכחו רצונו הנחש את משימת הביטחון של עמו, עד אשר הגיע לגבול יכולתו ואז גבר רצונו על גופו. אורי בא עד קצה דרכו. על גוויותו הקרה, החזרת למולדת, הייתה צמודה פתקה ובה

זעקו האחרונה - "לא בגדי!"
דגל הצבא מורכן לפניך - החיליל העברי אורי אילן.

דברי הרמטכ"ל, רב-אלוף משה דיין, על קבשו של אורי, ב' טבת תשע"ו.

כשמו כן היה
אורו.

כלום הנה שם יותר מתאים בשביבו? כלום לא אור ושמחה נוערים הם שסימלו את כל חייו, מאווויו ורצונו?!
קשה עדין להשלים עם העובדה, היא בלתי נתפסת. אי-אפשר להחדר להכרה שכבר לא נראהו בינוינו, שלא נשמעו קולו, לא נראה את בת צחוקו המלבבת ולא נחשש את לחיצת ידו החמה. יישותו עדין חיה בקרבנו.
היש צורך כתעת לשבחו ולדוממו? - לא! אורו בחייו, במעשו ובמחשבותיו הגשים את הצוויים של חבר התנועה. אורו היה שומר זהה העיקר. הוא הגשים בחיו ובמוותו את האידיאלים שלנו. מעשיו של אורו הם שיעיצבו את דמותו והם-הם ישמרו שדמותו לא תישכח.
אורו יהיה תמיד בקרבנו כסמל של נאמנות האדם השומרי.

חגי "עופר"

הוא תרם את היקר מכל...
אורו לא יהיה עוד...
לא! אין זה נכון. אין זה נכון בתכלית! הן יישותו של אורו הנה יכולה כאן, עמננו... בכל מעשה שומרי, בכל מחשבה. אין אלו סתם מילים. הרוי כל מעשה שנבצע נצטרך להשווות עם מעשיו של אורו! והנוכל להשווות את תרומתנו בחתירה למטרה אל תרומתו העילאית של אורו?... הן הוא תרם את היקר לאדם מכל, את החיים.
הוא יהיה כניצן המלבב ולבלבו מצליח על חיינו את אותה הנימה הנפלאה של המשך...
הוא יהיה זהרו של יום זוהר שאינו ניתן לכיבוי. עתה הוא זוהר שבעתיים ומAIR באור יקרות שבו את הדורך הישרה והיחידה בה הילך.

אווה "איילה"

לכל המשפחה שלום!

את הקורס גמרנו לפי התכנית. באננו לגודוד, קיבלנו דרגות וחולקנו לפלוגות. אוטי רצוי להעביר לגודוד אחד ומשם חוזה להדרין קורס. אך סרבתי ונשארתי בגודוד. שמא יבוזאי סייף לכם על כל זאת. וגם על זה שלא אבוא תוך חדש הביתה.
אך אני "mpsot" מהתקיים כאן ולא מתגעגע. אני נמצא בקיבוץ בנגב, אני ובר ואין איש מעליינו: חיים חברים בקיבוץ, עובדים את עבודתנו (הצבאית).
אני בריא ושלם ואתם לא צריכים לדאוג לי. כתבו על "החברה" ועל הנעשה במשק. מה שלום הילדים (חנה ושמעון) ומה הם עושים.

שלום ולהתראות, שלכם-

אוריה

...רגע קל חלף, ושתי כיתות של חיילים סורים שהיו ממוקמים במארבים קמו לסגור על החמישה... ג'קי לינד, האחרון בחוליה, היה הראשון לתפוס עמדת אש. הוא ראה כי חבריו מתרחקים ממנו 20-25 מטרים, עד שתופסים גם הם עמדת אש... ג'קי צפה בנעשה בשטח, וראה תנועה ממזרח למערב של הכוחות הסוריים... יעקובי הבחין בכוח אחר של הסורים... יצא ועולה במדרון בו מצאו החמישה מסתור. הטעעת התהודה מסביב לחמישה. ...באותו רגע ידע יעקובי כי החיילים הסורים חיכו לחבריו החוליה... המארב היה עיל מאוד... האש שנורתה על החוליה הייתה מארבעה כיוונים. גם החיילים במצבים ירו במקליעיהם... הקרב היה קצר. החוליה הייתה בעמדות נחותות. אש הבדורים הנוטבים הלהכה והתקרבה אליהם והיה ברור שאפסו כל הסיכויים להיחלץ. הבדורים הנוטבים המתקרבים אליהם סימנו כי הסורים יודעים מה מיקומם המדוייק של החמישה. למרות האש קם יעקובי וקרא בעברית דבר מה... הקצין السوري קרא לחוליה הישראלית להיכנע... יעקובי פנה לחבריו ואמר: "חבר'ה זהה זהה. נקום ונרים את הידיים"...

אחי הקטוף
לאasha
לאasha
את הבכי היליל
של אחי שנקטוף
ונזורך אל השביל:
ושרשו עודו לח,
ויכול להוליד.
ועלם לשגשג
ופרחים להוריד

איך נקטפת, אחי,
איך נזרקת לשביל.
שורשיך עקרו,
ונופך הטليل-
שכל רgel תוכל
טלטלך בمزיד,
וכל יד-זונה
עלעליך תשחית?

עובד-ארח, רחמים,
עובד-ארח, עצר!
נא אסף את אחי
הקטוף בדרכיהם.
אדמתו, אדמתו
הנה כאן היא בוכה.
נא-הובל את אחי
לשדו הברוכה.

הנה כאן, הנה כאן
הם פצעי-העפר
שממנו לקחת, אחי,
לנכר.

אל תגוע, אל תגוע,

הפטקים שנמצאו בבדיו

פתח ראשון: "נקמה בנציגים בוועדת שביתת הנשך. אורי."

פתח שני: "חפשו בבדים צוואתי. אורי."

פתח שלישי: "3.1.55 צוואה - הולכים להרוג אותו. תנקמו! תקברו אותו על יד גבי. אורי אילן".

פתח רביעי: "נקמה! באנשים שהיו עם או"ם 12/15. קצין או"ם מכיר"

פתח חמישי: "אורן אילן"

פתח שישי: "לא בגדי. התאבדתי"

פתח שביעי: "תחפשו בבדים"

פתח שמיני: "שלום - אורי אילן - נקם!"

פתח תשייעי: "כבר הרגו את כולם ואני מהכה לדין. איןני יודע כלום על היתר. תקברו אותו ליד גבי. נקם! אורי אילן. יש ניירות בבדים".

סיכון 2015

בלוג ארכיון המדינה - המהדורה העברית

יום שני, 13 בינואר 2014

כתוב אליהם

"לא בגדי" – פרשת אורן אילן, חלק שני – התגובה לאחר מעשה

dot gov dot si pur at archives dot il

בקרו אותנו

באתר ארכיון המדינה

או בגרסה האנגלית של הבלוג

לכפייה בחלק הראשון.

ראש הממשלה, שרת מביע בזמנו דאגה פן תוטל האחירות, העקיפה לפחות, למשזה ההתאבדות של אילן, עליו: "...עתה יאמרו, כמובן, כי דמו של נער זה בראשי – אלמלא פקדיי לשחרר את המטוס הסורי, היו הסורים נאלצים לשחרר את החורrios והנער מגן שמואל היה נשאר בחים...". שרת מבקר את מארגני המבצע, מייחס רשות פוליטית לראש אמין, משער כי מעשה ההתאבדות התרחש כתוצאה מרגשות אשמה בשל הסגירת סודות וمشקי בדבריו את ערכיה של החורה שראתה במשזה של הסגرت סודות לאובי, מעשה שאין לו כפירה. "התברר בייניטים כי כל ארגונו של מבעז זה לך בחומר אחוריות מהיל. נשלחו אנשים צעירים ללא קשיש אף בראשם, לא תודרכו כלל למקורה של CISLON, והتواצה היהיטה שחיקירה ראשונה התמוטטו ויסיפו את כל האמת. לפי הורשות הכללי נטגלתה כאן רשות פוליטית מצד אמין, והוא אומר מצד בנימין גיבלי....ייתכן כי הנער שלח יד בנפשו מושום שנשבר בחיקירה ורוק לאחר מכן הבין איזה אسوון המיט על חבריו ומה גרם למדינה. אפשר גם חבריו ירדו לחיו מזו. על כל פנים ייסורי מרגע הביאו כנראה לידי הצעד הנורא..."

בישיבת הממשלה שהתקיימה יומיים לאחר הלווייתו של אילן, ב-16.1.14, מסר שר הביטחון פנחס לבון סקירה על פרשת השבויים בסוריה. לבון, ששבועיים קודם לכן נתן עדות בוועדת אולשנ-זרוי והשאיפות רבה לבדוק את פרשת "העסק הביש", שלב בעדו לפניה מכל וככל את הצורך בפעולה בסוריה ואת ה欽נות לקרהה. כשדבר בישיבת הממשלה ווימיים מאוחר יותר בישיבת ועדת חוץ וביתוחן של הכנסת, שינה את עמדתו, ובפעמים אלה דווקא חייב את הצורך בפעולה, אם כי טען לשינויו הכנות לקרהה: "...אם אנו עושים פעולה, שהוא על כל פנים הכרחי לנו, וקיים מקשר זה הוא מכמה בחינות כדי, והכרחי מזמן לזמן לשלו אנשים לשמרו על כל זה, צריכים אנו לדעת שם אנו עושים זאת יכולה להיות תקללה, יכולם להיות קורבותינו ואי אפשר אחר כך לאתת מהכללים..."

לבון מתאר את פגישתו הקשה עם אמו של אורן אילן, חברות הכנסת מטעם מפ"ם, פיגעה אילנית בה הדועה לה על התאבדותו של אורן ועל תגובתה הראשונית "אולי [התאבד] בגלל זה שלא התenga בסדר". עוד מיתאר לבון בפרוטות את תשעת הפטקים שנמצאו בבגדיו של אילן וקובע כי "הפטקים עושים רושם ממשונה" וכי "יש בהם די חומר נפץ".

בהתיכון לפרשטיירוט המטוס הסורי אומר שרת בישיבת הממשלה כי מדינת ישראל היא מדינה הנוגגת לפיקוח הבינלאומי ואינה מדינה הפטורת בעיות בדרכיו שוד – דברים עליהם יחוור בכנסת, בנסיבות, בהשיבו להצעת אי האמון.

לחזרה, הועלתה בכנסת הצעת אי אמון בминистр סיעת חירות, בשל מה שנטפס על ידי מנגישי הצעה כאילת ידה וריפוסתה של הממשלה בכל הקשור בטיפול במסברים שלפתחה והפרקת חיילים. "ולאחרונה, רצח החייל אורן אילן בידי הסורים". ראש הממשלה שרת ספג ביקורת קשה על שחרור המטוס הסורי ועל מה שנטפס בחומר יוכלה של הממשלה להבטיח את חייל המדינה ואת חייו אゾריה. שרת ציטט את דברי הרמטכ"ל בלוויה: "הצבא קיים למען הבטיח חיים לאומה, אבל הוא אינו יכול להבטיח חיים אלה מבלתי לס肯 את חייו הוא...". ושאל "אם מדינה זאת רוצה להיות מדינה של שיקול מפוכח וראיית הנולד – או של השותלות יצירם פרועה..."

הצעת אי האמון העמידה את סיעת מפ"ם במצב קשה: אורן אילן היה בנה של חברת הכנסת מסוימת מפ"ם, פיגעה אילנית. בסופו של דבר נמנעה הסיעה בהצעת אי האמון.

בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת שהתקיימה ב-18.1.14 (הסריקה כוללת רק קטעים רלוונטיים לנושא, ומtopics הוושטנו שתי שורות שלא ניתן לפרשמן), מסר לבון דיווח על הטיפול בפרשטיירוט השבויים, נסה לפתור את תעלומת הסיבות שהביאו להתאבדותו של אילן, דיווח על הקשר עם האום, עם ועדת שבית הנשך ועל המאמצים להבטיח את שלוםם של ארבעת השבויים הנוגדים והשבטים במחירות האפשרית לאוצר. לבון תיחסט, כמובן גם לעניין יירוט המטוס הסורי וניסח להמעיט מעוצמתם של חילוקי הדעות ביןו לבין ראש הממשלה, שרת, בעניין זה.

באותה ישיבה העלו חברי הכנסת יצחק בן אהרון ומרדכי נמיר ביקורת על מה שנטפס בעניינים כעוזף גילויים דתיים בהלווייתו של אילן "לא יתכן שלא תהיה כל התחשבות ברגשות של הציבור שהדבר

תווית

- "החיים על פי אגפא" (1)
- "הליך" (1)
- "התגליל המבריק" (2)
- "ילד הזרים" (1)
- "ירושלים של זהב" (1)
 - (1) 1882 •
 - (1) 1892 •
 - (1) 1894 •
 - (3) 1914 •
 - (3) 1917 •
 - (1) 1921 •
 - (1) 1930 •
 - (3) 1933 •
 - (2) 1935 •
 - (4) 1938 •
 - (3) 1939 •
 - (3) 1940 •
 - (1) 1941 •
 - (4) 1942 •
 - (3) 1943 •
 - (1) 1944 •
 - (3) 1945 •
 - (1) 1946 •
 - (2) 1947 •
 - (17) 1948 •
 - (1) 1948 •
 - (3) 1949 •
 - (2) 1950 •
 - (3) 1951 •
 - (1) 1952 •
 - (5) 1953 •
 - (8) 1955 •
 - (1) 1956 •
 - (1) 1958 •
 - (1) 1961 •
 - (3) 1962 •

ארונו של אורי אילן נישא אל חלחת הקבר / לעמ' 1955

הרב הראשי לצה"ל שלמה גורן
מציע על קברו הטטר של אורי אילן / לעמ'

בלויה ספד לו הרב הצבאי הראשי, האלוף שלמה גורן שלא היסס להביע ביקורת על מה שראה כהיעדר פעילות ממשתנית מספקת למענו השבויים. המשורר נתן אלתרמן כתוב דברים ברוח דומה ביחסו השביעי: "...העם הזה חייב לזכרו כי הוא את ההולכים שולח, ולא רק מאויב בלבד חייב לנאלחו את דםם, הרבה שיריו מוסר השכל ישים הוא לאבך פורה, אך יש פתק נייר קומוטין שלל לבו יהיו חותם". הרטמבל'ל משה דיין ספד לאילן במילים נרגשות: "אוריה אילן נשא על גופו הצער ובכוחו רצונו הנחש אמת משפטם הביטחון של עמו, עד אשר הגיע לבול יגולתו ואז גבר רצונו על גופו. אוריה בא עד קצה דרכו. על גוינויתו הקרה, החזרת למולדת, הייתה צמודה פתקה ובה Zukunftו האחורה: לא בגדיות! דגל הצבא מורכן לפניך – החיל העברי, אוריה אילן". בדבריו השמשת דיין את סימות הפתק המפורסם ("התאבדתי"), וכך תרם לצירתה המיתוס המכונן המלווה את החבורה הישראלית עד היום.

משה דיין חזר והזכיר את אוריה אילן גם בדבריו ביום שסייעים את תפkidיו כרמטכ"ל בחודש ינואר 1958, שנים לאחר מכן, בחודש אוקטובר 1979, עת התפטר מתפקידו כשר החוץ במשלחת מנהם בגין, ובמועד קבלת פנים לטייסים פדויי שבי מסוריה ב-17.6.1973 שנערכ במעמד נשיא המדינה אפרים קציר. הנשיא מצא לנכון לכתוב להורים השכולים ולהביע מילוט עמידה ברגעים קשים אלו. ועל כך עונה לו שלמה אילן במילים נרגשות ובתודה על היותו נשיא המדינה בעל "לב אנוש חם".

המשך בחלק שני.

פורסם על ידי הגל ב- 12:29

המלץ על קר בע-שאול Google

תוויות: 1955, אוריה אילן, אריק שרון, משה שרת, עסק הביש, פנהס לבון

תגובות (1)

תגובות (1)

- אמצעי התקשרות (1)
- אגדה עמיר-פינקרפלד (1)
- אבונאר סאדאת (6)
- אנטישמיות (2)
- אסון מינכן (1)
- אסידין (1)
- אסיקטו לימון (1)
- אפרטהיים (3)
- אפרים הרובוני (1)
- אפרים קציר (17)
- אציג'ל (3)
- אצל (1)
- אקדמיה ללשון העברית (1)
- ארבה (2)
- ארגון פת"ח (1)
- אריאל שרון (3)
- אריה לבבי (1)
- אריך הונקר (1)
- אריק איינשטיין (1)
- אריק שרון (3)
- אריכון אלברט איינשטיין (2)
- אריכון אמנון רוזינגטайн (2)
- אריכון דוד צבי פנקס (2)
- אריכון הרב הרוצוג (6)
- אריכון יינה (4)
- אריכון יעקב הרציג (1)
- אריכון מיכאל ברמן (2)
- ארתור ווקופ (1)
- ארתור רוזינגטайн (1)
- ארכיון מורשת לאומית (1)
- בגדות (1)
- בולים (1)
- בחריות (2)
- ביריות (1)
- ביר נבללה (1)
- בית המלוכה קישון (1)
- בית המשפט העליון (3)
- בית הספר לקציני ים עכו (1)
- בית הפלמ"ח (2)
- בית שערם (1)
- בלפור (1)
- בן גוריון (8)
- בסמ"ת (1)
- ברלין (1)
- ג'וינט (2)
- ג'ון פוסטර דאלס (1)
- ג'ון פיצג'רלד קנדי (2)
- ג'ימי קרטר (3)
- ג'ק רובי (1)
- גולדה מאיר (20)
- גוש עצזין (4)
- גת"ל (גוש חורות ליבורלים) (1)
- גטו ורשה (1)
- גיאו (2)
- גמל עבד אל-נאצר (2)
- גרמניה (4)
- גשר בנות יעקב (1)
- ד"ש (1)
- דב יוסוף (2)
- דב קנהול (1)
- דגלי ישראל (1)
- דוד נטנגן (1)

אין תגבות:

הוסף רשומות תגובה

רשומה חדשה יותר

הירושה ל- הונורות לפרחים (1)

רשומה ישנה יותר

דף הבית

מאיר יעקובי המנוח זכה לחנינה פומבית ורשנית, לטהרו שמו ולביטול אישומו רק בשנת 2007. אז נמסרה, בידי שר הביטחון, אהוד ברק, פקודת החנינה לאמו הקשישה של יעקובי.

השאלה כיצד הגיע לידי אוורי אילון הספר "נקמת האבות", נורתה פתוחה וחסרת תשובה במשמעותן רבות. הספר נכתב בידי יצחק שמי, יצא לאור בשנת 1928 בארץ ישראל ונשא עלייו חותמת של ספרייה ציבורית בירושלים. מתוך ספר זה תשל אוורי אילון את הדפים בהם חורר את תשעת הפתקים שנמצאו על גופו. ההשערה הייתה כי הספר הועבר אליו על ידי חבר הקהילה היהודית בدمשך, ואך ניסו למצאו קשר בין עלילת הספר לבין מעשה של אילון. ביטאון "הדר היירוק" מיום 15.2.2007, מတואר תחקיר מעמיק שנעשה בסיבוע איש הספר ומאתור הספרים איתתר לו ועל פיו הגיע הספר לדמשק בידי מורים נששלחו מירושלים בשנות השלושים למד בבית הספר אליאנס בدمשך. ראש הקהילה היהודית בدمשך, שהספר הגיע אליו בהיותו תלמיד באיליאנס, היה מיזד בගבורתו עם מפקד הכלא וקיבל רשות לבקר את השבויים. הוא היה מגע בקבורים אצל השבויים, מביא עמו מזון לשישלח במסירות רעיהו וכן סייפק לשבויים ספרים. כך, נראה, מצא את דרכו הספר "נקמת אבות" אל אוורי אילון.

קשר מיוחד בין ההורם השכילים לבין רחל ינאית בן-צבי, רעיית נשיא יצחק בן-צבי. "רגע אחד זה והיינו מקשר אותונו" כתבה רעיית נשיא, שסיכלה את בנה עלי בקרבות מלחמת העצמאות בקביעות בית קשת, לשמה אילן בקיובן גן שמואל. בدم ליבת כתבה רחל ינאית דברי השפ"ד לאורי אילן, שזרת בהם אתocab הכלול ואתocab שלה "...לידך אורי אראה מה חדש את עלי בני, את עלי ואת חבריו בכל אטור ואטר...". נשיא ורעייתו הגיעו לביקורים בקביעות והתרחכו כאחד האנשים שביתם של פינוח ושלמה אילן. האב השכול הזה לוג המשיאותי על הביקור והתגעג על כי לא היה אל ידו להడוף את כל חברי הקיבוץ שצאו על ביטון. ביחסו להיפגש עם האורחים הפCONDים והפרינו אותו מונחתם.

פרשת אורוי אילן נדמית היום כלcosaה מעולם אחר: פרשיות מסווג זה אינן יכולות עוד לחמוק מעיני התקשרות ודעות הקהל. מושגים ועריכים נתנוו במרוצת השנים במסמאות חדשות, אולם אין חולק כי הפתתק "לא באגדתי" הפך לסמל של דור ולמיתוס עלייו חוכנו ומתהנכים עד היום דורות לוחמים ואורחים.

פרק י-ב-ה' ז-ב-ט'

המץ על כר ב-^{g+1} Google

שנותיו: 1955- אורי אילן, אריג שרון, מאיר יאגוב, משה שרתי, עוזה הכיש, פנומס ליבנו

23 STYLING

100

עמוד 1

עמ' 10

אבחן רבע לא "קנו" את ישבבי ולא "סנו" ואום משלל:

<http://www.qiankun.net/33332-%D7%A2%D7%9C%D7%94%D7%97%D7%A0%D7%99%D7%A0%D7%94->

C%D7%A1%D7%9E%D7%9C-%D7%9E%D7%90%D7%99%D7%A8-

%D7%99%D7%A2%D7%A7%D7%91%D7%99-%D7%96-%D7%9C-

%D7%90%D7%94%D7%95%D7%93-%D7%91%D7%A8%D7%A7-

%D7%90%D7%AA%D7%94-%D7%9C%D7%90-

%D7%A1%D7%95%D7%92%D7%A8-%D7%A9%D7%95%D7%9D-

%D7%9E%D7%A2%D7%92%D7%9C

ABT 702E ABT 702E ABT 702E ABT 702E

19 ביטאר 2014 בשעה 16:09

19 בפברואר 2014 בזאת 09:16

הוסף רשותת תגובה

רשות המים

זט הרכין

בשנה מדיניות

היראש ל- מזכרות לפerson (Atom)

- אמצעי התקשרות (1)
 - אנדה עמי-פינקרפלד (1)
 - אטואר סאדאת (6)
 - אנטישמיות (2)
 - אסון מינק (1)
 - אס' דיין (1)
 - אסקיטומ לימון (1)
 - אפרטההייד (3)
 - אפרים הרובני (1)
 - אפרים קיז'ו (17)
 - אצ"ל (3)
 - אצל (1)
 - אקדמיה ללשון העברית (1)
 - ארבה (2)
 - ארגון פת"ח (1)
 - אראיל שרון (3)
 - אരיה לבבי (1)
 - ארייך הוניך (1)
 - ארייך איינשטיין (1)
 - ארייך שרון (3)
 - ארכישון אלברט איינשטיין (1)
 - ארכישון אמנון רובינשטיין (2)
 - ארכישון דוד צבי פנקופ (2)
 - ארכישון הרוברט הרצוג (6)
 - ארכישון יינה (4)
 - ארכישון יעקב הרצוג (1)
 - ארכישון מיכאל ברהום (2)
 - ארתור ווקופ (1)
 - אדרטורי רוביינשטיין (1)
 - אתרמי מורשת לאומית (1)
 - בגדות (1)
 - בולים (1)
 - בחירות (2)
 - בירות (1)
 - ביר נבאללה (1)
 - בית המלוכה קישון (1)
 - בית המשפט העליון (3)
 - בית הספר לקציני ים עכו (1)
 - בית הפלמ"ח (2)
 - בית שערם (1)
 - בלפור (1)
 - בן גוריון (8)
 - בسم"ת (1)
 - ברלין (1)
 - ג'ינט (2)
 - ג'ון פוסטר דאלס (1)
 - ג'ון פיצג'ראלד קנדי (2)
 - ג'ימי קרטר (3)
 - ג'ק רובי (1)
 - גולדה מאיר (20)
 - גוש עצזין (4)
 - ג'ו ורשה (1)
 - ג'ו (2)
 - גמאל עבד אל-נאצר (2)
 - גרמניה (4)
 - גשר בנות יעקב (1)
 - ד"ש (1)
 - דב יוסוף (2)
 - דב קומפל (1)
 - דגל ישראל (1)

יום שני, 13 בינואר 2014

כתוב אלים

sipur at archives dot gov dot il

"לא בגדיי" – פרשת אורי אילן, חלק ראשון – סיפור המעשה

בקרו אצלנו

באתר ארכיון המדינה

או בגרסתה האנגלית של הבלוג

תוויות

- "חחים על פי אגפא" (1)
- "היליך" (1)
- "התרגל המבריק" (2)
- "ילד הפרחים" (1)
- "ירושלים של זהב" (1)
- (1) 1882 •
- (1) 1892 •
- (1) 1894 •
- (3) 1914 •
- (3) 1917 •
- (1) 1921 •
- (1) 1930 •
- (3) 1933 •
- (2) 1935 •
- (4) 1938 •
- (3) 1939 •
- (3) 1940 •
- (1) 1941 •
- (4) 1942 •
- (3) 1943 •
- (1) 1944 •
- (3) 1945 •
- (1) 1946 •
- (2) 1947 •
- (17) 1948 •
- (1) 1948 •
- (3) 1949 •
- (2) 1950 •
- (3) 1951 •
- (1) 1952 •
- (5) 1953 •
- (8) 1955 •
- (1) 1956 •
- (1) 1958 •
- (1) 1961 •
- (3) 1962 •

ב-13 בינואר מלאו 59 שנים להתאבדותו בכלא הסורי של חיל החטיבת גולני, אורי אילן. סמל אורי אילן היה חבר בחילית לוחמים שכלה, בלבד, את סגן מאיר מוזס (מאור) מוחטיבת גולני אף הוא ואת שלושת לוחמי גדור הצחנים: סמל מאיר יעקב, רב טוראי יעקב (גקי) לינד ורב טוראי גדי קסטלניץ (זבולון).

החוליה יצאה בדרך כלל ירח מלא בין ה-8 ל-9 בדצמבר 1954 ומשימתה הייתה להחליף סוללות במתוך האונה שמדובר סמוך לתל עזיאת ברמת הגולן ושנוועד לצותת לטלפונים במוצבים הסוריים. המשימה לא הייתה זהה לחילים. מיום התקנת המתקן, כמה חדשים לפני כן, כבר חדרה החוליה פעמיים אחדות לשטח כדי להחליף סוללות ולבדוק את תקיןותו.

מפקד גדור הצחנים, אריאל (אריק) שרונ, נאמן למורשתו כמפקד יחידה 101 לפיה כושרו הקרבני וכישוריו של החיל חשובים יותר מדרגתנו, מינה את סמל מאיר יעקב, אותו הערך מאד, למפקד הפעולה שקיבלה את השם "מבצע צערץ".

סמל לעידם, בעת שטיפסו במעלה ואדי שטור אויר ירח, התגלתה החוליה וכותרה מכל עבריה. אחר קרבות קצר וחסר תכליות, הורה המפקד יעקב על כנעה, והחmissה נלקחו בשבי. אחרי שהות קצרה בקוניטרה, הועברו השובים לכלא אל-מצאה הידוע לשמה دمشق, שם נחקרו בעינויים קשים במטרה לגלוות את המנייע לפעילות הלילית.

ארבעה ימים לאחר מכן, ב-12 בדצמבר, בטרם התברר בוודאות כי חמשת החילים בחיים, אולי מוטס נסעים אזרחי, סורי שהיה בדרכו מדמשק לקהיר וטס באזרע הפוך האוורי של ישראל, נחחות בשדה התעופה בלבד. במטוסיו היו חמישה נוסעים: אמריקני אחד ששוחרר מיד, ארבעה סורים וכן חמישה אנשי צוות. ראש הממשלה, משה שרת, התנדב בתקיפות לדרישם של שר הביטחון לבו ושל שרים אחרים להשתמש בנוסעי המטוס בבני עדרה עד להחזרת השובים והורה לשחררו. המטוס על נסיעיו, שוחרר בתום יומיים מרוץ יירוט והפעולה עוררה על שרת ביקורת רבתה.

בישיבת הממשלה ב-19 בדצמבר, מס' שר הביטחון, פנה לבון כי ההורה לירות מטוס סורי צבאי ניתנה כדי למנוע את רצח חמישת החילים השבויים, או "הסתבכות אחרת" כדבריו. ראש הממשלה חזר על התנגדותו להחזיק במטוס ובנוסיעיו ואמר כי "אנחנו איננו יכולים כמו מדינה להיזק לאמצעים שכולים להיזק לחם ארגונים לא-מלכתיים".

שרת לא הסתפק בדבריו בישיבת הממשלה ושיגר, שלושה ימים אחר-כך, מכתב אישי ותקיף במיוחד אל שר הביטחון לבו. בכתב באו לידי ביטוי בולט היחסים המתווכים והחשדנות הרבה בין ראש הממשלה למיערכת הביטחון והדים לחיילוקי הדעות המתמודדים בין שר הביטחון לבו לרמטכ"ל משה דיין. שרת תקפה בכתבו את ראשי הצבא הסבורים כי "מדינה ישראל רשאית – או אפילו מחויבת – לנוהג בתחום יחסיה הבין-לאומיים לפי החוקים הstorics במונגל...". והבהיר כי "אין בדעת הממשלה לסבול גילויים כאלה של מדיניות עצמאית בקשר למערכת כוחות הביטחון".

תשומת הלב הציבורית והמדינית הייתה נטוונה באותה עת לפרשת הספרינה "בת גלים". מאסרים הממושך במצרים של צוות הספרינה הישראלית שניסתה לעבר בuttle שאץ יציר אווירת משבר בן-לאומיות מחוץ, ועורר על ראש הממשלה את תלונות האופוזיציה על אזלט ידו בכל הנוגע לשחרור אנשי הכוחות ולהבטחת חופש השיט, מבית. בנוסף, התעורר משבר חריף יותר עם החלפת המצרים לעמיד דין קבוצת יהודים מקומיים שנתפסו בחודש יולי ונאמשו בפועל טרוד ובריגול לטובת ישראל. המשפט שנפתח במשפט ראווה וורי דין המוות הCEF מיהו את המעלת המדינית לעילות מוגעת במטה לחיל את הנידונים, יציר מותח נוסף במערכת הפלטנית סביבה השאלת המפורסמת "מי נתן את ההורה" (להפעיל את הרשות היהודית) והיווה את תחילתה של הפרשה הידועה כ"עסק הביש" שעתידה הייתה להסעיר את מדינת ישראל במשך שעורים רבים.

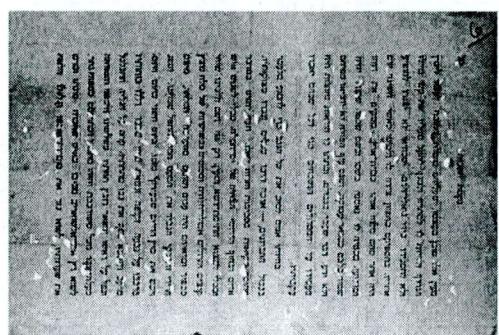
בשל אירועים אלה נדקה פרשת השובים הסורים לשולי התחרשות. שרת ביקש שלא להחריף את המתה גם בחזיות זו וביקש לפעול בצענה אצל ראש מטה משקפי האום, הגנרל ברנס, במטה לשחרור את השובים.

במשך כל אותו זמן התייסרו חמישת החילים בשבי הסורי בעינויים קשים. לקרה סוף דצמבר נחשף סודו של מתקן הציגות ובבקבוקתék הובילו מאיר יעקב ומair מוזס את החוקרם השובים אליו. יעקב תכנן לחשוף את המתקן בפני שובייו ואז להפעיל את חומר הנפץ שבו ולהתפוצץ עמו לבב יופול בידיהם. אולם תוכניתו לא יצאה אל הפועל: לאחר שחרר והשוו את המתקן, החמיד אותו לאויר לקרה הפיצוץ הצפוי אך, כנראה בשל הרטיבות הרבה, הפיצוץ לא התחש. מאיר מוזס ומair יעקב, חשש כי

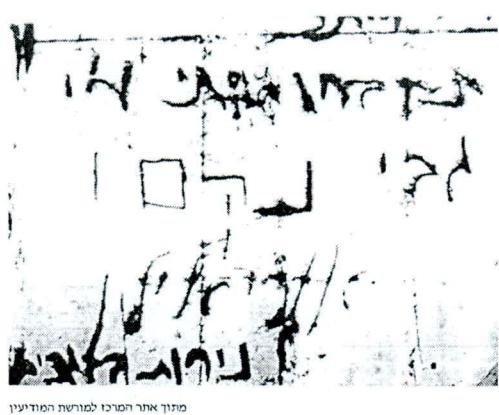
חברי הרשות היהודית בקהיר, צוות הספינה "בת גלים" הושב לישראל, ובמערכת המדינית געשו הרוחות ועלתה המתייחסות בין הדרג הביטחוני לדרג המדיני שבב עניין "העסק הביש". החשדנות החדדיות בין ראש המשללה שרת לשר הביטחון לבו, ובו לבו לרמטכ"ל דין הייתה בשיאה. בחשאיות רבה הוקמה ועדת אולשן-זרוי שטטרתיה הייתה לקבוע מי נתן את ההוראה להפעלת הרשות היהודית במצרים. עדותו הארוכה בפני הוועדה ב-2 בינואר, התייחס שר הביטחון לבו גם לפרשה הסורית, וטען כי אסור על קioms סיורים צבאיים מעבר לאביבול וקבע קטגורית כי ערכו של מושир הארץ לא היה גדול דיו "בכדי לטסן למעןו חמישה בחורים" נעשה לי חושך בעיניים, שלוחים ולדים ביל שכל...". כמו כן קשר לבו בין פרשת הרשות במצרים לבין פרשת השבויים בסוריה: "...זו אותה קלות הדעת, אותה חוסר אחירות. מה זה היה בשטח ביןלאומי ומה זה בשטח יותר מצומצם".

רק ב-12 ביינואר התיחסה ועדת שביתת הנש�� המשותפת לישראל ולסוריה לנושא וקיבלה שתי החלטות בעניין: ההחלטה שהוצאה על ידי המשלחת הסורית קבעה שהפעולה היא הפעלה המורה של הסכם שביתת הנשדק והאחריות מוטלת על ישראל. בהחלטה שהוצאה על ידי המשלחת הישראלית (והתקבלה, כאמור, גם היא), קראה הוועדה להחזיר השבויים לישראל בהקדם.

סמל אוורי אילן לא היה מודע להתרחשויות אלו. בינווק המבודד בו שהה, מעונה ומוטש, היה בטוח כי כל חברי לפעולה נהרגו והוא עצמו עומד להישפט בפני בית דין צבאי סורי ולהיות נידונו למוות. נאמנו לחינוכו הצבאי וביעיר לחינוכו המשימי בקיובצו גן שמואל, היה נכו ונחשוש, אולי יותר מאחרים, להקריב את עצמו לטובת מה שנטפס בעיניו כאיידיאל גימנווד האישיות הפרטית וצריכה לטובת הכלל, נאמנות לעקרון ביטחון המדינה ושמירת סודותיה בכל תנאי, והוא התאבל בתליה בתאו ב-13 ביינואר לפניות בוקר. טרם שלח יד בנפשו, תלש אורי אילן כמה דפים מתוך הספר "נקמת האבות" שהיה ברשותו (על האופן בו הגיע הספר לרשותו, ראו להלן), ובהיעדר כל כתיבה, חורר בדףו אותיות ומילים באמצעות קיטס עץ מאולתר. בכך יצר תשעה פתקים המעידים על בטחונו כי כל האחים נהרגו, על בקשת הנקס ועל בקשו להיקבר לידי חברו, גבי ואולד, שנרצח בידי בודאים באזורי בית גוברון. המפורסם בפטקים מצהיר: "לא בגדתי, התאבדתי".

מתוך אוסף הפקבו למסורת המודיעין

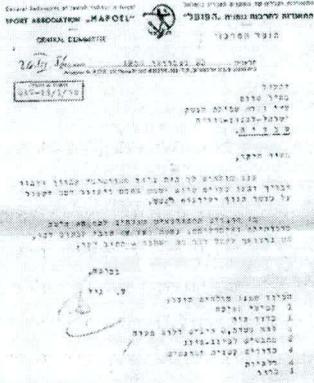

מתוך אוסף הפקבו למסורת המודיעין

הידיעה על התאבדותו של אילן הכתה בהלם את הציבור בארץ והופצה לנציגויות ישראל בחו"ל על ידי ראש המחלקה לענייני שביתת הנשדק, יוסף תקוウ. גופתו של אילן הוחזרה בשעות הערב המאוחרות לישראל דרך גשר בנوت יעקב אל קיבוץ משמר הירדן. הרמטכ"ל, משה דיין, הגיע לקיבוץ והיה נכח במעמד מציאת הפתקים שהיו קשורים לאכבות רגilio ובתווך בגדיו של החלל. אוורי אילן נקבר בלווייה צבאית בקיובצו, גן שמואל.

- (4) 1965 •
- (6) 1966 •
- (1) 1967 •
- (8) 1968 •
- (1) 1969 •
- (3) 1970 •
- (1) 1971 •
- (1) 1972 •
- (12) 1973 •
- (1) 1974 •
- (2) 1975 •
- (2) 1976 •
- (4) 1977 •
- (4) 1979 •
- (1) 1980 •
- (1) 1982 •
- (1) 1985 •
- (1) 1987 •
- (1) 1988 •
- (2) 1989 •
- (1) 1991 •
- (1) 1992 •
- (1) 1994 •
- (1) 1995 •
- (1) 1996 •
- (1) 1998 •
- (9) 2012 •
- (1) 2013 •
- לibanon (1)
- (1) 22.2.1948 •
- (2) CERN •
- אבा אבן (7)
- אבייגדור דגן (1)
- אביחיל (2)
- אברהם הרמן (1)
- אברהם סטראבסקי (1)
- אברהם קצנלאובן (1)
- אברהם שלונסקי (2)
- אגודת הספרים (1)
- אגן קרן (1)
- אדולף אייכמן (3)
- אדולף היטלר (2)
- אהרון דילון (1)
- אהרן ברק (2)
- או"ם (4)
- אונטומניה (1)
- אולימפיאדת הנכים (1)
- אופס מוסררה (1)
- אורן אילן (3)
- אורן לובני (1)
- אוחזת בית (1)
- אימפריה עות'מאנית (4)
- אייראן (3)
- אישים (5)
- אייתמר בן אב"י (1)
- אלברט איינשטיין (4)
- אל חzin (1)
- אליה כהן (1)
- אליהו לנקיון (1)
- אליעזר בז'יודה (1)
- אלכסנדר פון (1)

עוד הועלתה בישיבה שאלת הגישה החינוכית והערכית כלפי מעשי התאבדות מכל סיבה שהיא. חבר הכנסת בן אהרן מדבר על ידיעות שהיו בזמנו "על גלים של התאבדויות צבא ביחוד בין עלי מרוקו" ויתכן כי רומו בדבריו לחיל אלבו, חיליל ליד מרוקו, שבחר להתפוצץ עם הרימון החי שהחזיק בידו בלבד שלא להשлик אותו ממנה ובכך לסכן חיילים אחרים. מעשו של אלבו שהתרחש פחות משנה לפני התאבדותו של אילן זיכה אותו באוטומופת והפק אונס לסמול של הקבוצה בענייני חילילים רבים. לאחר התאבדותו של אילן, הוקלו תנאי שביהם של ארבעת החילילים הנוגעים והם הורשו לקבל מכתבים וחבילות שנשלחו אליהם, כמו ציוד ספורט ששלח מארגון "הפועל" אל מאיר מוזס בתקווה כי יעזר לשומר על "קשר הגוף ועירנות הנפש".

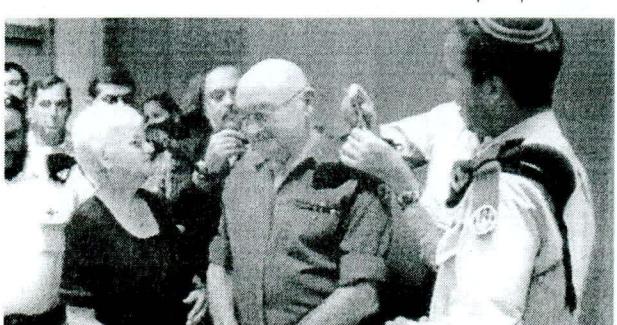

מבחן הספר "ללאת שב' שביל ישראל":
ספרורם של פדי' שב' במשפט ישראל מהרמן ועד אלט'
חצאת ארנון נס צה"ל, 2011.

הশבויים שוחררו רק אחרי מעלה מ-15 חודשים בשבי הסורי, חודשים בהם תכננו ואף החלו בביבוץ תכנית בריחה. ב-29.3.1956 שוחררו הארבעה ועם זאת ישראלי נשחט בידי הסורים, שלמה בן יהודה. תמורת ארבעת החילילים והאזור ההווער לווער לסורים מסתננים שנטפסו בזמנים שונים על ידי צה"ל וכן חילילים וקצינים סורים שנשבו על ידי צה"ל ב"מצצע כנרת" (11.12.1955) אותו תכנן והוציא לפועל מפקד גודד העצנים סגן אלף אריאל שרון ומהפקדים בשתח, רפאל איתן, מאיר הר ציון ואחרים. רק ביום השחרור נודע לאربעה כי חברים למשימה שם קצת לחיו ולא הוחזר לארץ בעודו בחיים, כפי שנאמר להם על ידי הסורים ועל ידי אנשי האום.

תלאותיהם של מאיר מוזס ומאריך יעקובי לא תמו עם שובם מהשבי: צה"ל שהחל לחזור את הפרשה, העמיד בסופו של דבר את מוזס ואת יעקובי למשפט בפנייטים סגורות ובחשיות גמורה. יעקובי, מהפקד החוליה הוואשם ב'כינעה מבישה ובלתי הולמת' וכן ב'יתמן אישור לקיום המכשיר ולאיתור מקומו'. יעקובי נמצא אשם במתן פקודת הכינעה והורד בדרגה, אלום זוכה משפט הסגורה הסוד. דרגות הקצין של מאיר מוזס נשלו ממנה והוא הורד לדרגת טוראי. על גור הדין של יעקובי הוגש ערעור כפול לבית הדין הצבאי העליון וזה הפך את הקURAה על פיה: יעקובי זוכה ממשות מתן פקודת הכינעה והרשע בהשוגרת הסוד. נגורו עליו נזיפה והורד בדרגה. מאיר יעקובי התעקש להצתרף לחבריו הוגש ערעור כפול לבית הדין שהתחולל כמה חודשים לאחר מכן, ונפל בקרב המיתלה. רבים סבורו כי לא הייתה זו אלא התאבדות בשל רגשות האשם שלא נתנו לו מנוח.

יעקובי זכה להנינה לאחר מותו בינוואר 1957 מידי הנשיא יצחק בן צבי, ובמחלצת ראש הממשלה ושר הביטחון, דוד בן גוריון. בשל מעטה הסודות לא פורסם כתוב החנינה והידיעה על עצם החנינה אף לא הגיעו למصحفתו של יעקובי. בשנת 1969 התגלו מסמכים סורים שנתפסו ברמת הגולן לאחר מלחמת ששת הימים המתארים את פרשת חשיפת המתוקן והניסיונו של יעקובי לפוצץ אותו תוך נטילת חייו של. אז זכו יעקובי ומוזסamesות ודורגותיהם הושבו להם. מאיר מוזס המשיך לשורת במילאים לאורך השנים גם בתקופת שלילת דרגותיו, עד ששוחרר משירות מילואים בשנת 1988 בדרגת רב-סרן. בשנת 2005, בתום זובל שנים לפשרות שביהם, חנן רשות נסיא המדינה משה קצב את מאיר מוזס וטירה את שמו. בחודש מיי קיבל מאיר מוזס את כתוב החנינה מידי ראש אכ"א, האלוף אלעזר שטרן, ובאותו הטקס גם הועלה לדרגת סגן אלוף.

- (4) 1965 •
- (6) 1966 •
- (1) 1967 •
- (8) 1968 •
- (1) 1969 •
- (3) 1970 •
- (1) 1971 •
- (1) 1972 •
- (12) 1973 •
- (1) 1974 •
- (2) 1975 •
- (2) 1976 •
- (4) 1977 •
- (4) 1979 •
- (1) 1980 •
- (1) 1982 •
- (1) 1985 •
- (1) 1987 •
- (1) 1988 •
- (2) 1989 •
- (1) 1991 •
- (1) 1992 •
- (1) 1994 •
- (1) 1995 •
- (1) 1996 •
- (1) 1998 •
- (9) 2012 •
- (1) 2013 •
- 2014; מנחם בגין: בימי נטניהו; מלחתת לבנון (1)
- (1) 22.2.1948 •
- (2) CERN •
- אבן אבן (7)
- אבי גדור דגן (1)
- אבייחיל (2)
- 아버ם הרמן (1)
- 아버ם סטאטסקי (1)
- 아버ם קצנலסן (1)
- 아버ם שילנסקי (2)
- אגודת הספרים (1)
- אגן קרטן (1)
- אדולף אייכמן (3)
- אדולף היטלר (2)
- אהרון דילן (1)
- אהרן ברק (2)
- או"ם (4)
- אונטומניה (1)
- אולימפיאדת הנכים (1)
- אוסף מוסררה (1)
- אורן אילון (3)
- אורו לוברני (1)
- אחות בית (1)
- אימפריה עותמאנית (4)
- אראן (3)
- אישים (5)
- איתמר בן אב"י (1)
- אלברט איינשטיין (4)
- אל חzin (1)
- אל כהן (1)
- אליהו לנקין (1)
- אליעזר בנ-יהודה (1)
- אלכסנדר פון (1)